

'JE ZIET DAT HET WERKT BIJ HET KIND'

Als kinderopvangprofessional wil je peuters vooruit helpen in hun ontwikkeling. Daarom heeft de CED-Groep het opleidingsplan Opbrengstgericht werken met peuters ontwikkeld. Je leert goed vaststellen in welke ontwikkelingsfase het kind zit en helpt de peuter vervolgens een stapje verder. Zo'n 200 pedagogisch medewerkers en 50 leerkrachten hebben de training al gedaan. De eerste ervaringen zijn positief.

TEKST CARLA OVERDUIN FOTO'S JAN VAN DER MEIJDE, GLORIA LIMA

Al tientallen jaren probeert de overheid met investeringen in voorschoolse programma's de ontwikkeling van jonge kinderen te verbeteren. Men ziet verbetering, maar optimaal is de stimulering en begeleiding van kinderen nog niet. De CED-Groep heeft daarom een scholingstraject ontwikkeld op basis van haar handboek *Peuterstappen*. De scholing duurt vijf dagdelen. **Karin van der Meulen is adviseur van de CED-Groep** en docent aan de Rotterdam Academy en geeft de scholing. 'Het is cruciaal dat je als pedagogisch medewerker weet hoe de ontwikkelingslijnen lopen, zodat je ziet in welke ontwikkelingsfase een kind zit', vertelt ze. 'We beginnen daarom met het oprfrissen van kennis en benadrukken vooral waar je informatie kunt

vinden. Je hoeft echt niet alles uit je hoofd te weten.'

Dat oprfrissen is prettig, zegt **cursist Brenda Born (49)**. Ze is hbo-opgeleid en werkt als VVE-specialist bij peuterwerkplaats Tamtam (Stichting Kinderopvang Amersfoort). 'Je hebt het allemaal gehad tijdens je opleiding, maar de puntjes worden weer even op de i gezet.'

De aanpak van de CED-Groep voor opbrengstgericht werken werkt met de vier D's: data, duiden, doelen en doen. Karin van der Meulen: 'Data verzamel je via observaties en gesprekken met ouders. Vervolgens ga je die data duiden tijdens teamoverleg. Je bepaalt de ontwikkelingsfase en kijkt of het kind een stapje vooruit heeft gezet. Oftewel: zijn we geslaagd, hebben we opbrengstgericht gewerkt? En als het beter had gekund: wat ging er mis, was het ontwikkelingsaanbod geschikt en waren onze interactievaardigheden goed?'

In de kring bij Peuter & Co aan de Benthuiserstraat in Rotterdam.

85 PROCENT PEUTERS NAAR OPVANG

Zo'n 85 procent van de peuters gaat naar de kinderopvang of peuterspeelzaal. Dat blijkt uit onderzoek van bureau Buitenhk Management & Consult in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). 99.000 peuters bezoeken een peuterspeelzaal en 122.000 peuters maken gebruik van kinderopvang.

WAT IS OPBRENGST-GERICHT WERKEN MET PEUTERS?

Opbrengstgericht werken met peuters is een scholingstraject van de CED-Groep. Pedagogisch medewerkers van kinderopvangorganisaties en peuterspeelzalen leren als team hoe je opbrengstgericht kunt werken. Het team ervaart dat spelend leren en opbrengstgericht werken prima samengaan en peuters verder brengt in hun ontwikkeling. Met *Peuterstappen* leren medewerkers stappen te zetten om opbrengstgericht te werken volgens de 4D-aanpak (data, duiden, doelen, doen). Dit kan naast de gebruikte VVE-methode. Het effect: een opbrengstgerichte organisatie met professionele werknemers en betrokken peuters. www.cedgroep.nl/peuterstappen.

Stapsgewijs

Stefanie van der Stigchel (42), pedagogisch medewerker bij peuterspeelzaal 't Ballonnetje in Rotterdam (Stichting Peuteropvang IJsselmonde) begon in oktober 2014 met de training. 'Het komt even op je af, maar het blijkt helemaal niet moeilijk. Je gaat het stapsgewijs beheersen. We gebruiken de thema's van programma Puk & Ko en de CED-leerlijnen. De thema's hebben doelen en wij stellen vanuit de CED-leerlijnen nog extra doelen. Bij

'Kinderen hebben zelf niet door dat ze aan het leren zijn'

het thema *Reuzen en kabouters* bijvoorbeeld kan een doel zijn dat de kinderen het verschil tussen groot en klein leren. Ons aanbod is verdeeld in een intensief, basis- en verdiept arrangement. Na vijf themaweken hebben we een Duiden-gesprek: daarin bespreken we onder andere of de doelen behaald zijn en of het ontwikkelingsaanbod aangepast moet worden.'

Sommige kinderen krijgen vervolgens extra aandacht met een intensief arrangement: ze herhalen dan het aanbod in een andere activiteit. Andere kinderen kunnen juist meer uitdaging gebruiken en krijgen vervolgens een verdiept arrangement. Stefanie: 'Je krijgt meer inzicht in de ontwikkeling van kinderen en speelt beter in op wat ze nodig hebben.'

Brenda Born vult aan: 'Je gaat bewuster kijken naar de kinderen en wat de effecten zijn van wat we aanbieden. Wat kunnen we veranderen om het kind te laten groeien in zijn ontwikkeling? Vooral het 'duiden' is een tussenstap die er vaak bij inschiet. Ik merk ook dat ik dankzij de training meer met collega's overleg en vraag: 'Wat valt jou op?'

Spelenderwijs

In hoeverre moet je jonge kinderen begeleiden en hun ontwikkeling stimuleren? De discussie daarover is recent weer opgelaaid. Er zijn voorstanders van begeleid spel en veel stimulans, terwijl andere deskundigen liever zo min mogelijk ingrijpen. De CED-Groep benadrukt dat opbrengstgericht werken vooral draait om spel. 'Kinderen merken er niets van, alles gebeurt spelenderwijs', licht Karin van der Meulen toe. 'We doen geen lesjes of heel gestructureerde activiteiten, maar interessante dingen in een uitdagende leeromgeving. Plezier staat voorop. Maar het gaat niet vanzelf; tijdens het spel prikkelen de pedagogisch medewerkers de kinderen in hun ontwikkeling.'

Brenda Born: 'Ik zei vandaag nog tegen een ouder: 'De kinderen hebben zelf niet door dat ze aan het leren zijn. Er is net zoveel ruimte voor vrij spel als voor begeleide activiteiten in kleine groepjes. Als ik met mijn bak bloem en zout aan kom om brooddeegfiguren te maken, staan de kinderen om me heen te springen van voorpret. Bewust omgaan met ontwikkelingsstimulering is juist goed voor kinderen.'

Pm'er Stefanie van der Stigchel begon in oktober 2014 met de training. 'Het komt even op je af, maar het blijkt helemaal niet moeilijk.'

FOTO GLORIA LIMA

VVE-specialist Brenda Born: 'Je hebt het allemaal gehad tijdens je opleiding, maar de punten zijn weer even op de i gezet.'

Begeleiding in de praktijk

De CED-Groep pleit naast het scholingstraject ook voor begeleiding in de praktijk. 'Als je mensen na de scholing loslaat in de praktijk, hebben ze weer te maken met de drukte van alledag. Je loopt dan het risico dat ze snel vervallen in oud gedrag. Als je cursisten een jaar in de praktijk ondersteunt, bijvoorbeeld met studiedagen en intervisie, beklift het geleerde veel beter', aldus Van der Meulen. Cursist Stefanie beaamt dit. 'Tijdens coachingsbezoeken van de CED-Groep konden we al onze vragen kwijt. Daarnaast krijgen we bij Peuteropvang IJsselmonde ondersteuning van onze eigen stafmedewerker en VVE-coach. Dat is heel prettig.' Ze is blij met wat ze heeft geleerd. 'Er heerst rust in de groep en de kinderen worden uitgedaagd, bijvoorbeeld met echte pannen in de kookhoek en kastanjes en eikeltjes op de herfsttafel.' Meer werkplezier? 'Ja, er is een duidelijke dagelijkse structuur en je blijft alert, denkt na over je aanpak. Het werk is vooral leuker geworden omdat je ziet dat het werkt.' Brenda is het met haar eens: 'Het betekent een verdieping en verrijking van je werk.' <